

fremSAT af den højtærede Landbrugsminister. Formanden udnævnes af Landbrugsministeren, medens Amdraadet vælger de to andre Medlemmer af Afløsningskommissionen. Det er, som sagt, en mindre væsentlig Ændring, den betyder ikke syndeligt.

Det andet Afsnit, som angaar Brugen af Huse paa Landet, er jo et meget vigtigt Afsnit. Af nyt, som er fremkommet der, er, som Ministeren allerede har nævnt, at der skal nedsættes tre Kommissioner, hvis Opgaver bliver at afgøre, hvad der er Tjenestehuse, og hvor høj Lejeafgiften skal være, forsaavidt ikke Ejere og Lejere kan enes derom. Samtidig er der indført den Bestemmelse, at forsaavidt de ikke kan enes herom, og Kommissionerne skal tage Bestemmelse om Lejens Størrelse, kan Lejen ikke sættes højere end til 4 pCt. af Ejendommens Skyldværdi. Dette er ikke noget Fremskridt fra det, Folketinget havde vedtaget, idet Folketinget her havde fastsat 3 pCt. Jeg indrømmer naturligvis, at Forholdet kan være noget forandret siden da, men jeg vil om denne Bestemmelse sige, at det er jo ikke Meningen, at Kommissionerne, naar de skal fastsætte Lejen, skal sætte den til de 4 pCt., men det er Meningen, at det højeste, de kan gaa op til, er 4 pCt., og jeg forventer, at de i Almindelighed ikke gaar op til de 4 pCt. Min Opfattelse er den, at Lovgivningsmagten egentlig savner Grundlag for at kunne paabyde, at disse Huse ved Tvangssalg overgaar til Selveje; men hvad Lovgivningsmagten til enhver Tid kan gøre, er at foreskrive begrænsede Regler for Lejemaalet, og der mener jeg, at disse Begrænsninger skal være af den Karakter, at Ejeren ikke faar saa meget ind af disse Huse, naar de er udlejede, som naar de bliver solgt, for derigennem at ansøre til at sælge Husene. Det er i hvert Fald min Hensigt, at man skulde kunne opnaa Selveje for dem alle derved, at Ejerne skulde se deres Fordel ved at sælge Husene, saa at vi kan faa bedre og stabilere Brug.

Det er ogsaa et stort Fremskridt, at Lejemaalet ikke maa være kortere end 8 Aar, thi derigennem sikres det til Dels, at Lejeren faar Udbytte af de Forbedringer, han indfører i Bedriften. Det er to meget værdifulde Bestemmelser, at der bliver

sat Begrænsninger for Lejeafgiftens Størrelse, og at Lejemaalet ikke maa være kortere end 8 Aar. Det vil sikkert vække almindelig Tilfredshed, at der skal ydes Erstatning for de indførte Forbedringer, forsaavidt de bevislig er til Stede. Alt i alt tror jeg, Loven vil vække Glæde og Tilfredsstillelse saavel hos Fæsterne som hos Lejerne. Kun beklager jeg — og for mig personlig har det været en ikke ringe Skuffelse —, at Lovforslaget har haft saa lang og trang en Gang gennem den høje Rigsdag, og Ansvarer herfor hviler i første Linie paa det radikale Parti og Ministeren. Denne Udsættelse af Lovforslagets Vedtagelse har ikke været til Fordel hverken for Lejehusmændene eller for Fæsterne, thi det har i mange Tilfælde betydet, at adskillige Fæstegaarde er kommet til at koste adskilligt mere, end de vilde have kostet, hvis Lovforslaget var blevet vedtaget paa et tidligere Tidspunkt. Det har ogsaa betydet, at en Del Lejehusmænd er blevet af med deres Jord; vi erindrer alle, hvorledes vi lige før Majdag i Huj og Hast maatte vedtage en midlertidig Lov for at hindre, at Jorden blev taget fra Lejehusmændene. Jeg beklager altsaa, at Lovforslaget har haft saa lang og trang en Gang, det havde fortjent at blive ført hurtigere igennem, og det havde ogsaa været til Gavn for dem, som har saa lidt at staa imod med.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling i dette høje Ting.

Andreasen: Til en vis Grad i Tilslutning til, hvad den ærede sidste Taler (Martin Hansen) sagde, vil jeg udtale, at det Parti, jeg tilhører, hele Tiden har været villigt til at medvirke og har ogsaa arbejdet for en baade for de paagældende Fæstere og for Samfundet tilfredsstillende og heldig Løsning. Jeg skal ikke udtale mig om, hvorvidt den Kritik, det ærede Medlem rettede mod et bestemt Parti, er berettiget eller ikke, men blot sige, at det ikke forekommer mig, at det andet høje Ting har vist nogen særlig stærk Villie eller Evne til at fremme Sagen. Medens vi i Folketingets Udvalg — det vil jeg sige til Forsvar for Udvalgets gamle Formand, det ærede Medlem fra Fredensborg (Moes-